

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС 2019 РОКУ

ЗМІНИ ТА ПРАВИЛА

Підготувала
Забанжало Ірина Романівна,
викладачка української мови
Львівського фахового коледжу
культури і мистецтв

Зміни в правописі – умова розвитку мови і крок до повернення природного стану МОВИ

- Правопис – це документ, яким мають керуватися всі, хто користується мовою.
- 22 травня 2019 року український уряд схвалив нову редакцію Українського правопису.
- На початку 1990-х було ухвалено тимчасовий варіант правопису

Нова редакція українського правопису 2019

- ✓ Повертає історичну справедливість
  - ✓ Відновлює природний стан мови
  - ✓ Уніфікує розбіжності в написанні іншомовних слів (проєкт – як траєкторія, авдиторія – як автор)
  - ✓ Спрощує правила (написання складних слів)
- Дopusкає подвійні написання/ варіанти (аудиторія і авдиторія, лауреат і лавреат, ефір і етер, ірод і ирод)
  - Зміни у напрямку дерадянізації українського правопису
  - <https://drive.google.com/file/d/1p0moU61Yrg4RskpJYTIjxkiAa5vrd0mM/view>

Уживання **И** на початку слова

- Можливі варіанти
ірій і **ирій**
ірод і **ирод**
- На початку слів
ич (вигук)
икати, икання
- На початку слів східних мов
Ибен, ир,
Ич-оба, Кім Чен Ин

Подвоєння букв

СВЯЩЕНИК

СВЯЩЕННИК
ЯК
ПИСЬМЕННИК

ТВОРЧИНЯ

ВОЛОДАРКА

ВЧИТЕЛЬКА

ГЕНЕРАЛКА

ГЕНЕТИКИНЯ

ГІДЕСА

ГІНЕКОЛОГИНЯ

ГРАВЮРНИЦЯ

ДАЛЬНОБІЙНИЦЯ

ДЕКАНЕСА

ДЕПУТАТКА

ДИРЕКТОРКА

ВЧЕНА

ДОКТОРКА

ДОСЛІДНИЦЯ

ДРАМАТУРГИНЯ

ЕКСКУРСОВОДКА

ЕКСПЕРТКА

ЗАСТУПНИЦЯ

ЗВАРНИЦЯ

ЗООЛОГИНЯ

ІДЕОЛОГИНЯ

ІЛЮСТРАТОРКА

ІНЖЕНЕРКА

ІСТОРИКИНЯ

КІНЕМАТОГРАФІНЯ

КЛІЄНТКА

КОМПОЗИТОРКА

КОНДИТЕРКА

КОНСУЛЬТАНКА

КОПІРАЙТЕРКА

КОРЕКТОРКА

КОРИСТУВАЧКА

КОСМОНАВТКА

КОУЧЕРКА

КРИТИКИНЯ

ЛЕКТОРКА

ОФІЦЕРКА

КУЛЬТУРОЛОГИНЯ

КУРАТОРКА

ЛАУРЕАТКА

МАЙСТРИНЯ

МАШИНІСТКА

ЗАХИСНИЦЯ

МЕНЕДЖЕРКА

МИРОТВОРИЦЯ

ГЕНЕРАЛКА

МИСЛИВИЦЯ

МИСЛИТЕЛЬКА

МИСТЕЦТВОЗНАВИЦЯ

МИСТКИНЯ

МІЛЬЙОНЕРКА

МІНІСТЕРКА

МІСІОНЕРКА

МОВОЗНАВИЦЯ

МОДЕРАТОРКА

НАУКОВИЦЯ

НЕВРОЛОГИНЯ

НОВАТОРКА

МОНТАЖНИЦЯ

ОПОЗИЦІОНЕРКА

ОРАТОРКА

ОЧІЛЬНИЦЯ

СВІДКА

ПЕДАГОГИНЯ

ПОЕТКА

ШТУРМАНКА

ВОНА

Російсько-український словник / А.Кримський (1924-1933)

володарка, владарка
посідачка професорка
делегатка викладачка
інструкторка
інспекторка
машиністка
друкарка
мулярка
медичка
лікарка
історичка (студентка)
надихачка
випроб(ов)увачка

продавниця
подвижниця
чинниця (діячка)
поборниця
виборниця
заставниця
законодавниця
можновладниця
основоположниця
страхувальниця
заявниця
призвідниця
зловмисниця
з'ясовниця
майстерниця
золотомисливиця

пророчиця
жертводавиця
коштодавиця
віродавиця
виконавиця
заставоємиця
дарівниця
улюблениця
іконописниця

Суфікси -к-, -иц-, -ин-, -ес-

-к- → авторка, дизайнерка,
директорка, редакторка

-НИК → -иц(я) набірниця, письменниця,
робітниця, послідовниця

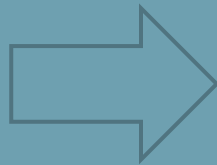
-ець → -ин(я) кравчиня, плавчиня,
продавчиня, а також
філологиня, майстриня

-ес- → патронеса, поетеса,
дияконеса

Суфікси –ович (-ьович)

Василь
Ігор

Васильович
Ігорьович
Ігорю

Складні слова з іншомовними компонентами пишуться разом

Арт-, веб-,
еко-, кібер-,
поп-, прес-,
пара-, фолк-,

Артринок,
вебкамера,
попмузика,
пресконференція

Міні-, міді-,
максі-, екс-,
віце-, топ-

Мінідиск,
мідіодяг
ексміністр,
віцепрем`єр

Правопис пів

Пів = половина   пів ≠ половина

пів яблука

пів острова

пів години

пів дня

пів Львова

півострів

південь

півколо

півкуля

Назви свят

День Незалежності України

День Соборності України

День Конституції України,

але

Новий рік

День вчителя

День пам`яті та примирення

Назви сайтів, мереж

система “Гугл”

Без родового слова

енциклопедія
“Вікіпедія”

твітер
гугл
фейсбук

мережа “Фейсбук”

Родовий та давальний відмінки (III відміна)

Іменники на **-ть**, а також кров, любов, осінь, сіль, Русь, Білорусь у родовому відмінку можуть мати **як варіант** закінчення **– и**:

**Гідности, незалежности,
радості, смерті, хоробрости,
любви, соли, Руси**

Правопис слів іншомовного походження

ТН → **Т:**

ан**т**ологія, ап**т**ека, біб**л**іотека, **т**еатр,
теорія, Прометей, **Т**аїсія

ТН → **Ф і Т**

ана**ф**ема і ана**т**ема, е**ф**ір і е**т**ер,
ка**ф**едра і кате**д**ра, мі**ф** і мі**т**, А**ф**іни і
А**т**ени, Борис**ф**ен і Бори**ст**ен, Мар**ф**а і
Мар**т**а

Правопис слів іншомовного походження

Ј → **Й**

је – є, јі – і, ји – ю, ја – я

**Ін`єкція, плеєр, суб`єкт, траєкторія,
фоє, плеяда, круїз**

project – проєкт

object – об`єкт

Правопис слів іншомовного походження

аи – ав

Автобіографія, автомобіль, автор,
авторитет, лавра, Аврора

аи – ав і ау

Аудієнція і **авдієнція**, пауза і
павза, аудиторія і **авдиторія**,
лауреат і **лавреат**, фауна і **фавна**